

Exemple și idei concrete pentru a stimula integrarea unui elev imigrant și dobândirea succesului școlar

Această strategie a fost rezultatul colaborării unui grup de școli implicate în proiectul "School Safety Net". Strategia are ca scop rezolvarea studiului de caz intitulat "Problemele de integrarea ale unei tinere albaneze refugiate"

Atitudinea și comportamentul protagonistei

Reacția participanților

Tranziția între centrul de refugiați și școală nu a fost pregătită. Prin urmare, atitudinea agresivă a fetei pare de înțeles, chiar normală.

Într-adevăr, necunoașterea limbii țării gazdă poate influența comportamentul elevilor noi sosiți. (agresivitate, părăsirea timpurie a școlii, pierderea stimei de sine....).

Strategiile ce urmează a fi implementate

Dificultățile fetei reprezintă o dovadă a multor obstacole pe care elevii imigranți adesea le întâmpină atunci când încep școala.

Pentru a se integra și a avea succes la școală, noi credem că această fată ar trebui să facă mai multe lucruri:

- **Să învețe limba țării gazdă** (Pasul 5: "Ghid pentru elevii imigranți")
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=5
- **Să-și găsească propriul loc în cadrul colectivului de elevi** (pașii 6, 7.6 și 8 "Ghid pentru elevii imigranți")
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=6
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=8
- **Să frecventeze program de remediere școlară** (pasul 7 "Ghid pentru elevii imigranți")
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7

Înseamnă că ea trebuie să devină conștientă de **obstacolele integrării** (pasul 1 "Ghid pentru elevii imigranți" http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=1) și să accepte șocul cultural al noului ei mediu (pasul 2 "Ghid pentru elevii imigranți") http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=2).

Deci, ea va trebui să manifeste rezistență (capacitate de a se adapta), ea va învăța cum să își gestioneze emoțiile și sentimentele în relațiile cu alții (pașii 2.4, 9 și 10 "Ghid pentru elevii imigranți") http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=2

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=9
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=10.

Va trebui să își recâștige **stima de sine și încrederea** pe care se pare că le-a pierdut.

Cu scopul de a realiza acest proces, ea va trebui să fie sprijinită de profesioniști din domeniul educațional și cel al sănătății mentale.

Să învețe limba țării gazdă

Dacă eleva are dificultăți în învățarea limbii, ea nu ar trebui să ezite să se adreseze unui profesor.

Întotdeauna sunt posibile derularea de lecții individuale suplimentare.

Ea ar trebui, de asemenea, să profite de fiecare șansă de a învăța limba națională privind la televizor, citind, scriind liste de cumpărături, mergând la bibliotecă, etc.

Să accepte șocul cultural

Este important ca ea să fie mândră de limba și cultura ei și să o împărtășească și altora (mâncare, obiecte, cântece, instrumente, festivaluri, etc.).

În aceeași manieră, ea ar trebui să fie interesată de limba și cultura țării gazdă și să împărtășească cu alții ceea ce consideră diferit și dificil în noua cultură. Este, deci important ca ea să nu se izoleze, din contră, să se expună la diverse contexte astfel încât să se adapteze, pozitiv, la noul ei mediu.

Să se simtă bine la școală

Dacă eleva simte că nu aparține școlii (nu înțelege lecțiile, are nevoie de ajutor pentru efectuarea temelor, se simte izolată în cadrul clasei, are diferite aspirații în ceea ce privește studiile și munca...), ea trebuie să îndrăznească să vorbească cu profesorii sau consilierii școlari, cu ajutorul unui traducător, dacă este necesar. Există programe în care se poate înscrie. Există centre sociale care o pot ajuta să se integreze mai bine în școală prin diverse activități, asociații și organizații publice ce sprijină proiectele individuale. Există, de asemenea, asociații culturale unde poate învăța tehnici de comunicare ce nu sunt legate de școală. Pentru a primi asemenea sprijin, ea poate solicita sfaturi de la profesori sau de la consilierii școlari.

Să accepte comunicarea cu alte persoane

Migrarea necesită eforturi majore de a întâlni alți oameni.

Această elevă are nevoie să întâlnească alți oameni, să își facă prieteni, să simtă că face parte dintr-un grup. Acest lucru o va ajuta să își întărească stima de sine și propria identitate.

De exemplu, ea s-ar putea înscrie în diverse rețele (cluburi de sport, organizații de tineret...), ar putea participa la viața școlii și activitățile ei (ca reprezentantă a clasei, se poate implica în evenimente, în trupa de teatru....) poate participa la inițiativele și activitățile comunității (club de sport, centrul comunitar....)

Să discute cu părinții

Ea trebuie, de asemenea, să poată discuta cu părinții ei despre ceea ce învață la școală și să le împărtășească informații despre cultura școlii. Va fi o șansă de a identifica momentele de stres și dificultățile de învățare ce pot fi apoi rezolvate împreună.

Atitudinea și comportamentul colegilor de clasă

Reacția participanților

Respingerea ei de către colegii de clasă este de înțeles de vreme ce ei nu dețin informații despre situația elevei. În plus, colegii de clasă, pot solicita, în mod legitim, un mediu armonios și pașnic în cadrul clasei. Aceste condiții sunt necesare pentru a se dezvolta într-un mediu liniștit și pentru a progresa în învățare.

Strategii de implementat

Propunerea de strategii care să vizeze direct colegii de clasă este dificilă deoarece este

responsabilitatea părților interesate să creeze condiții ce favorizează o integrare armonioasă a elevilor imigranți în cadrul clasei și al școlii.

Prin urmare, noi credem că directorul și profesorii, în special, vor trebui să încurajeze o “coexistență” în cadrul colectivului de elevi pentru a favoriza integrarea fetei: primirea fetei în clasă, încurajarea lucrului în echipă, a cooperării între elevi, crearea unei culturi a clasei căreia un elev ar fi mândru să-i aparțină...

(pasul 7 “Ghid pentru profesor”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=4&st=7).

Favorizarea “coexistenței” presupune, de asemenea, **cultivarea diferențelor**, evidențierea caracteristicilor și moștenirii culturale și dezvoltarea unei **empatii** a elevilor.

Acest sprijin va fi necesar pe parcursul tuturor anilor de școală ai elevilor și toți actorii școlari (profesori, educatori, consilieri), toți vor trebui să se implice.

Atitudinea și comportamentul profesorilor

Reacția participanților

Comportamentul profesorilor este remarcabil, deși nu neobișnuit; ei nu sunt întotdeauna informați în legătură cu o situație deosebită a unui elev.

Rolul profesorilor nu este doar acela de a preda (și să exmatriculeze elevi perturbatori). Ei ar trebui să fie interesați de trecutul și originile lor, deoarece s-ar putea ca ei să sufere din cauza unei traume (ce ține de țara natală, și/sau familie).

Exmatriculând elevul perturbator, ei răspund la violență cu violență. Empatia, contactul uman, devotamentul, ar fi răspunsuri mult mai potrivite, cu siguranță.

Strategii de implementat

Noi credem că profesorii ar trebui să obțină informații despre problema fetei:

- **Să cerceteze ce dificultăți** întâmpină elevii imigranți și să identifice mijloace de sprijin. Ei pot să afle informații despre ce fel de sprijin educațional este disponibil pentru elevii imigranți în școală sau în regiune, să se familiarizeze cu sistemul de sprijin al școlii (e.g. cluburi de teme), să coopereze cu sisteme de servicii comunitare sau cu asistenți sociali stradali ce pot oferi sprijin neîntârziat (chiar în cazuri de urgență) atunci când tinerii au nevoie (pașii 1 și 2 “Ghid pentru profesori”).

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=1

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=2

- **Să se informeze în legătură cu viața și situația familială a fetei** cu scopul de a înțelege mai bine comportamentul ei și de a fi capabili să o ajute mai eficient. Ei ar putea crea legături cu părinții vizitându-i acasă sau discutând cu ei pe parcursul ședințelor cu părinții... Dacă limba reprezintă un obstacol, alți părinți ar putea juca rolul de interpreți, sau școala ar putea recurge la servicii specializate (pașii 4 și 9 “Ghid pentru profesori”).

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=4

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=9

- **Să caute resurse pedagogice** pentru a face față diversității din clasă, pentru a favoriza integrarea elevilor imigranți în cadrul colectivului de elevi și dobândirea succesului școlar (a se vedea resursele disponibile pe portal).

Cu aceste instrumente și informații, ei ar putea să adapteze predarea luând în considerare “diferențele” din cadrul colectivului de elevi:

- **Să acorde atenție deosebită acestui elev** care își exprimă durerea și dificultățile întâmpinate la școală într-o manieră nepotrivită (pasul 8 “Ghid pentru profesori”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=8
- Să încerce **să cunoască și să valorizeze interesele ei**, profesorul ar putea să o facă să se simtă mai relaxată, ceea ce ar putea să o determine să își exprime problemele personale și să își reducă agresivitatea, recâștigându-și stima de sine.
- **Să acționeze asupra concepțiilor și atitudinilor din cadrul colectivului** (pasul 7 “Ghid pentru profesori”) http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=7: pledând pentru valori de solidaritate și comuniune, cu scopul de a construi o cultură școlară și a clasei căreia elevii ar fi mândri să-i aparțină.
- **Să acționeze asupra propriilor concepții** (Pasul 5 “Ghid pentru profesori”): http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=5
  - Să creadă că toți elevii pot fi educați
  - Să conștientizeze că elevii imigranți au valori diferite de cele ale școlii
  - Să învețe să scape de prejudecăți și stereotipuri, să încerce să cunoască și să înțeleagă cultura altora
- **Să adapteze metodele de predare și obiectivele de învățare** (pașii 6 și 7 “Ghid pentru profesori”): http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=6 http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=7: gestionarea timpului și a ritmului de învățare, clarificarea obiectivelor și a semnificației activităților, încrederea în potențialul elevilor, atenția deosebită acordată relațiilor, acceptarea abilităților emoționale... În cadrul curriculum-ului, să se facă legături cu istoria migrațiilor și culturile de origine ale elevilor imigranți, să folosească și să ofere valoare moștenirii culturale, să se încurajeze abilitățile de relaționare.
- **Să propună sprijin individualizat elevului, la nivel de școală**: actualizare a limbii și a altor lecții, ajutor acordat pentru studiu (metode de lucru, planificare, ordonarea fișelor de lucru și a manualelor școlare.....).
- Să solicite alți elevi imigranți pentru a o ajuta pe elevă la obiectele la care aceștia sunt foarte buni (învățarea “de la egal la egal” – peer learning).

Încercând **să cunoască mai bine abilitățile și ambițiile profesionale ale fetei**, profesorul ar putea să o îndrume spre un domeniu mai potrivit.

Profesorii ar putea, de asemenea, **să discute cazul acestei eleve cu colegi sau alte părți interesate** din cadrul școlii. Ar putea avea doar de câștigat din acest lucru.

Profesorii nu sunt perfecționați totdeauna pentru a gestiona clasele multiculturale. Pentru a remedia acest lucru, ei ar trebui să aibă șansa de a se perfecționa pe această temă.

Atitudinea și comportamentul părinților

Reacția participanților

Problemele emoționale reprezintă o pârghie importantă în acest tip de situație, deoarece școala nu este totdeauna o prioritate pentru elevii noi sosiți.

Părinții fetei (care se confruntă cu problema limbii și a situației financiare) par să se bazeze, în întregime, pe școală în ceea ce privește rezultatele școlare ale fiicei lor.

Strategii de implementat

Legătura dintre școală și familie este crucială. Părinții trebuie să facă tot posibilul pentru a o menține, depășind toate obstacolele legate de limbă și cultură și participarea la viața școlii (pasul 1 “Ghid pentru părinți”).

În situația descrisă, se pot sugera părinților următoarele idei:

- Părinții ar putea solicita școlii un servicii **de interpretare și traducere** pentru a facilita comunicarea și dialogul (pasul 2.3 “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2 și pasul 8.3 “Ghid pentru directori”

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8).

Din păcate, acest serviciu nu este totdeauna gratis.

- Ei ar putea, de asemenea, folosi alte opțiuni, de exemplu, “**părinții intermediari**” cu care ei împărtășesc aceleași origini (idee menționată la pasul 7.1 “Ghid pentru părinți”).

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=7

- Părinții ar putea solicita să beneficieze de o **perfecționare lingvistică pentru adulți** http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=6). Școala ar trebui să-i direcționeze spre organizații ce oferă asemenea tip de perfecționare. Mai mult decât atât, învățând limba, în același timp cu fiica lor, părinții ar putea să își sprijine fiica mai bine în ceea ce privește școala.

- Părinții și/sau școala ar putea solicita un **serviciu de mediere școlară** (pasul 2.3 “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2 și pasul 8 “Ghid pentru directori”)

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=1&st=8) ceea ce va acorda încredere familiei și va lua în considerare “valorile familiei”. Într-adevăr, școala este percepută ca un “dușman” de către familiile imigrante. Nu este totdeauna o prioritate pentru părinții care se confruntă cu alte probleme pe care trebuie să le rezolve: cazare, sănătate, loc de muncă....Există adeseori o colaborare intersectorială între școli și servicii de ajutor social, sănătate și cazare. Prin urmare, dacă părinții vorbesc despre dificultățile lor, mai multe servicii pot fi notificate și pot oferi sprijin corespunzător. Soluții favorabile trebuie găsite împreună cu părinții.

- Părinții ar putea să participe la **ședințele cu părinții** organizate de școală (pasul 3.6 (“Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=3). Dacă ei nu pot să o ajute pe fiica lor să învețe și să-și facă temele, ei pot fi totuși informați cu privire la sistemele de sprijin, prin intermediul profesorilor, și pot solicita sprijin.

- Părinții ar trebui să facă tot posibilul să participe la ședințele de activități organizate de școală pentru a favoriza integrarea, de exemplu, “cafeneaua părinților (pasul 9.3 “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=9). Este important ca ei să accepte să-și împărtășească cultura și să manifeste interes și respect pentru cultura țării gazdă.

În vederea atingerii unui asemenea scop, ei ar putea, de asemenea, de exemplu, să participe la activitățile și inițiativele locale ce încurajează integrarea familiilor în comunitate.

Școala ar putea sugera familiilor locale să invite familia imigrantă să descopere cultura și limba țării.

Beneficii așteptate:

- **Conștientizarea importanței școlii** pentru viitorul fiicei lor (pasul 2 “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=2)

- Implicarea în pregătirea școlară a fiicei lor: **activități de muncă și învățare care să le continue pe cele de la școală**, motivare, încurajare.... (pașii 3, 7 și 8 “Ghid pentru părinți”).
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=3
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=7
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=8

Este important ca părinții să creadă în șansa de succes a copilului lor, ca ei să o încurajeze și să o ajute să-și sporească stima de sine.

Atitudinea și comportamentul directorului de școală

Reacția participanților

Directorul nu poate doar să-și actualizeze informațiile despre situația elevei, așa cum se pare că face în asemenea caz. Trebuie, în schimb să fie responsabil. Trebuie să reacționeze față de dificultățile fetei și familiei acesteia (așa cum se precizează în introducerea “Ghidurilor pentru directori” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide.php?ta=2&tg=1 și pasul 8.6 din “Ghid pentru factorii de decizie” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=3&st=8

Strategie de implementat

În această situație, directorul ar trebui să sugereze căi și aspecte practice concrete pentru echipa educațională:

- **Să o îndrume pe fată spre un sistem precum cel de “unire a clasei” (“bridging class”)** organizat într-o școală belgiană pentru a primi un grup numeros de imigranți. Acesta reprezintă un pas intermediar, în cadrul școlii, pentru a face actualizarea limbii și a obiectelor de bază mai ușoară și pentru a facilita accesul la nivelul de studiu potrivit, cât mai curând posibil. Într-adevăr, în ciuda muncii prestate în centrele de refugiați, totul trebuie făcut din nou când elevul începe școala. (idée menționată în pasul 1.4 “Ghid pentru profesori”).
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=5&st=4
- **Să o îndrume pe fată spre studiile cele mai potrivite pentru abilitățile și aspirațiile ei:** acest lucru presupune construirea unui dialog constructiv cu fata, de preferat în limba ei, (posibil, cu un mediator), cunoașterea situației sale școlare și a abilităților dobândite, verificarea abilităților și competențelor prin administrarea de teste adaptate pentru a o îndruma spre cel mai potrivit domeniu (inclusiv alternarea pregătirii teoretice cu cea practică). Această îndrumare trebuie realizată de către echipa educațională sau de către servicii specializate.
- **Să organizeze activități care să încurajeze “coexistența” în cadrul colectivului de elevi** din care face parte și fata, cum ar fi implicarea elevilor de toate originile în proiecte, exerciții și ateliere pentru a descoperi comorile și moștenirea fiecărei culturi căreia aparțin elevii.
- **Să organizeze sesiuni de remediere** pentru a preveni părăsirea timpurie a școlii (recuperarea materiei, sprijin pentru studiu, sprijin pentru efectuarea temelor, activități lingvistice) împreună cu părinții.
- **Directorul ar putea să demareze un proiect mai ambițios** precum cel de “serviciu intern de reșcolarizare”, în parteneriat cu agenți externi și asociații locale (menționat în pasul 8.3 din “Ghid pentru părinți” http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tg=2&st=8). Principalul obiectiv al unei asemenea inițiative este de a “reconcilia elevul cu școala”: de a combate părăsirea timpurie a școlii și lipsa de motivație, ajutându-i pe elevii aflați în dificultate să-și schimbe reprezentările față de școală și față de autorități.

Directorul va trebui să se preocupe de coeziunea echipei educaționale:

- **Să mențină un dialog constant cu profesorii** pentru a se asigura că ei acceptă să muncească pentru “a face diferența” și să se dedice acestui lucru.
- **Să solicite resurse umane suplimentare** pentru a sprijini profesorii (asistenți sociali pentru a se ocupa de aspectul bunăstării, educatori de diverse naționalități, mediere școlară, mentorat, cluburi de rezolvare a temelor...) deoarece este posibil ca unii profesori să se simtă neajutați și descurajați.
- **Să evalueze**, împreună cu profesorii, măsurile luate.
- **Să propună perfecționarea** profesorilor astfel încât aceștia să-și adapteze predarea la elevii de diverse naționalități.

Aceste idei sunt parte a pașilor de la 2 la 7 din “Ghid pentru directori”. http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=1&st=2
http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=1&st=7

Directorul ar trebui, de asemenea, să mențină un dialog constant cu familia pentru a favoriza implicarea în atingerea succesului de către fiica lor. (pasul 8 “Ghid pentru directori”): http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=1&st=8

- **Să se întâlnească în mod regulat cu părinții**
- **Să-i informeze** despre sistemul școlar și obiectivele lui, **în limba lor**, solicitând traducători sau interpreți, dacă este nevoie
- **Să le propună module de învățare a limbii**
- **Să solicite resurse externe:** mediere școlară, interpreți și traducători, psihologi, asociații locale .....
- **Să inițieze activități specifice** pentru a depăși bariera limbii, să favorizeze contactul și cunoașterea școlii **și să stabilească o relație de încredere cu părinții** (e.g. “cafeneaua părinților”, deja menționată în paragraful dedicat părinților, zile pentru a ura bun venit, călătorii cu familiile, lecții despre sărbători, centru de resurse...)

Este important ca fiecare școală să își definească strategia pentru a integra elevii imigranți, asigurându-se că implică toți actorii școlii și ai comunității, și să-și evalueze această strategie:

- Mai întâi este necesar să dezvolte în cadrul școlii **o politică de bun venit** pentru **elevii imigranți și familiile lor**: Organizarea unei vizite a școlii, explicând organizarea studiilor, a lecțiilor și a claselor, informând elevii și părinții despre regulile și valorile școlii, informându-i despre oamenii la care pot să apeleze în cazul apariției unor probleme sau a unor nelămuriri.
- Elevii imigranți au, de asemenea, nevoie de un program **adaptat și soluții din afara sistemului școlar**: Stabilirea unor anumite forme de sprijin pentru elevii noi veniți, adaptând practicile educaționale și sporind dezvoltarea limbii și învățarea limbii naționale.

În cele din urmă, este responsabilitatea directorului **să integreze politica școlii într-o politică comunitară mai cuprinzătoare** pentru a integra elevii imigranți, pentru a munci cu diverse agenții locale, pentru a comunica cu comunitatea locală și cu sectorul educațional, și pentru a-i înștiința ce face școala, în acest domeniu.

Atitudinea și comportamentul altor actori

Reacția participanților

Asistentul social încearcă să implice alți actori pentru a rezolva problemele personale ale fetei.

De vreme ce lecțiile de limbă adaptate, organizate de școală sunt insuficiente, cine o va sprijini pe tânără?

Recunoașterea diplomei durează prea mult și ar putea avea consecințe teribile pentru fată: ar putea promova anul școlar în care s-a înscris, dar nu i se va permite să progreseze la următorul nivel din cauza unei echivalări inferioare ce sosește cu întârziere.

Strategii de implementat

Diversi actori din domeniu trebuie solicitați de școlile care se confruntă cu dificultăți de integrare ale elevilor noi sosiți și a familiilor lor:

- **Dificultățile personale ale elevii:** asistentul social, psihologul, profesioniștii în domeniul sănătății mentale....
- **Dificultățile școlare ale elevii:** sprijin lingvistic și structură de bun venit, un adult binevoitor care o va ajuta și sprijini în activitatea școlară (profesor, părinte, voluntar într-un ONG sau o comunitate religioasă), sprijin în rezolvarea temelor (cum ar fi clubul de teme) sau o formă de mentorat de la egal la egal. Mentori pot fi alți elevi ai școlii sau elevi dintr-un ciclu superior. Asemenea elevi sunt mai apropiați ca vârstă și mulți dintre ei sunt imigranți. Ei au trecut prin aceeași experiență și sunt percepuți ca fiind "frați mai mari" de către elevii aflați în dificultate, un prieten cu care pot vorbi și cu care își pot împărtăși dificultățile. Acei elevi oferă o imagine pozitivă și sunt modele pentru un viitor optimist, ceea ce este util pentru a preveni eșecul școlar și părăsirea timpurie a școlii.
- **Relațiile cu familia:** mediatorii școlii sau mediatorii părinților, serviciile de interpretare, organizațiile ce oferă perfecționare lingvistică.....
- **Coeziunea și starea de bine a echipei educaționale:** resurse umane, perfecționare continuă....

Rolul factorilor de decizie este de a sprijini și amplifica activitățile de integrare derulate de școală pentru elevii noi veniți și familiile lor, prin fonduri și printr-un cadru legislativ.

Această situație oferă sugestii utile referitoare la metoda de intervenție a autorităților publice:

- **Crearea de politici** ce încurajează școlile să facă din integrarea elevilor imigranți o **prioritate** în proiectul lor educațional.
- **Cooperarea cu actorii din domeniu** (agenți ai școlii și din afara acesteia) pentru a propune cele mai bune soluții adaptate elevilor imigranți. O bună coordonare între diverși profesioniști implicați ar fi potrivită
- **Luarea în considerare a situației financiare** a familiilor imigrante și căutarea de soluții (burse pentru copii, organizarea transportului școlar, sprijin pentru cazare, asigurarea mesei și a rechizitelor școlare...).
- **Dezvoltarea structurilor de bun venit** pentru a ajuta elevii noi veniți să "aterizeze" în cadrul colectivului de elevi (cum ar fi unirea colectivului de elevi – bridging classes- idee menționată în paragraful dedicat directorilor). În același timp, **îmbunătățirea tranziției dintre centrele de refugiați** și școli, și sprijinirea familiilor atunci când acestea părăsesc centrul.
- **Resurse umane disponibile.** Școala și familia trebuie sprijinite de profesioniștii din domeniu. Ideal ar fi ca acest sprijin să fie gratis.
- **Resurse pedagogice disponibile** profesorilor care intră în contact cu elevi de diverse naționalități și culturi (cum ar fi această broșură a Ministerului Educației din regiunea vorbitoare de limbă franceză a Belgiei ce explică modul în care "Să predai elevilor ce nu

stăpânesc limba”).

- **Perfecționare continuă** pentru profesori și directori.
- Luarea în considerare a aspectului referitor la **perfecționarea** inițială a profesorilor
- **Simplificarea procedurilor** pentru recunoașterea diplomei, pentru a diminua timpul de așteptare cauzat de dificultățile de comunicare între ministerele țărilor implicate.
- **Integrarea problemei imigrării în comunicările oficiale cu familiile**, traducându-le în limba lor.
- **Învățarea limbii de către părinți** cu scopul de a depăși bariera lingvistică.

Aceste metode de intervenție fac parte din pașii 7 și 8 din “Ghid pentru factorii de decizie”.

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=3&st=7

http://schoolsafetynet.pixel-online.org/GL_guide01.php?ta=2&tq=3&st=8

În cele din urmă, este necesar ca cei care iau decizii să realizeze o **evaluare continuă a strategiilor** implementate pentru a garanta eficiența lor. Ar fi de dorit ca rezultatele acestei evaluări să fie diseminate, și să fie identificate cele mai bune practici care ar putea să îi inspire pe alții.

Concluzie

Este totdeauna dificil să integrezi rapid elevii imigranți.

“Nu există un glonț magic ci doar un amestec strategic de mai multe acțiuni și mai mulți agenți”.

Într-adevăr, această situație prezintă faptul că integrarea fetei și a familiei sale, ca și succesul ei școlar vor fi posibile doar implementând **acțiuni concrete** și cu **sprijin personalizat** (bazat pe abilitățile și aspirațiile fetei).

Asemenea inițiativă presupune implicarea multor persoane din interiorul școlii (profesori, directori, consilieri, alți părinți...) și din afara școlii (interpreți, psihologi, doctori, mediatori, ONG-uri, asociații...). Mai există încă o dificultate: toți acești actori trebuie coordonați astfel încât fiecare elev să nu fie redus la un “dosar” pe care acești actori să îl paseze de la unul la altul.

Cel care va trebui să coordoneze toate aceste persoane va fi directorul. El va trebui să identifice sinergii și transversalități ce sunt necesare pentru integrarea fetei și familiei.

Această strategie coordonată de școală, construită în cooperare cu diverși actori școlari, ar trebui să fie parte a proiectului școlar care să includă familiile imigrante.

